

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректорка з навчальної та науково-педагогічної роботи

Дар'я МАЛЬЧИКОВА

« 05 » вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Освітня програма **Соціальна робота**
Спеціальність **231 Соціальна робота**
Галузь знань **23 Соціальна робота**
Рівень вищої освіти **другий (магістерський)**
Факультет **психології, історії та соціології**
Кафедра **філософії, соціології та соціальної роботи**
Курс **1**

Програму розроблено:

Костючков Сергій Карпович, професор кафедри філософії, соціології та соціальної роботи, доктор філософських наук, гарант освітньо-професійної програми «Соціальна робота» другого (магістерського) рівня вищої освіти

Програму розроблено на основі освітньо-професійної програми «Соціальна робота» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 231 Соціальна робота, галузі знань 23 Соціальна робота, кваліфікація: магістр з соціальної роботи (затверджено вченою радою ХЛУ, протокол №14 від 29.06.2023р.)

В.о. декана факультету

Ірина ШАПОШНИКОВА

Затверджена на засіданні філософії, соціології та соціальної роботи
Протокол № 9 від « 03 » червня 2024 р.

Завідувач кафедри

Сергій КОСТЮЧКОВ

Схвалено науково-методичною радою факультету
Протокол № 10 від « 18 » червня 2024 р.

Голова ради

Наталія ТАВРОВЕЦЬКА

Керівниця навчального відділу

Вікторія ЯЦЕНКО

ВСТУП

Переддипломна практика як частина основної освітньої програми є завершальним етапом навчання за рівень вищої освіти другий (магістерський) і проводиться після засвоєння програм теоретичного і практичного навчання.

Загальна тривалість практики магістрантів 1 року навчання становить 1 тиждень у 1 семестрі (денна/заочна форма навчання).

Керівниками практики призначаються керівники магістерської роботи. Вони відповідають за організацію і проведення практики здобувача вищої освіти. Керівник практики здійснює контроль за своєчасним і якісним виконанням виданого індивідуального завдання, надає здобувачам вищої освіти методичну допомогу в організації роботи та консультує його з тематики завдання.

Структура практичної підготовки

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів ECTS	Форма Контролю	Опис, мета
ОК 34	Переддипломна практика		Захист /диф. залік	підготовка здобувачів до професійного здійснення наукового дослідження в галузі соціальної роботи.

1. Мета, основні завдання та формат практики

Метою практики є оволодіння знаннями, уміннями та навичками здійснення наукового дослідження в галузі соціальної роботи.

Завдання практики:

- набуття навичок, умінь і знань щодо планування, підготовки, організації і виконання науково-дослідної роботи;
- закріплення і поглиблення знань, що набуті в університеті під час вивчення спеціальних дисциплін;
- оволодіння вміннями збирання та опрацювання інформації, підбору матеріалів до випускних робіт.

Предметом практики виступає процес підготовки й оформлення результатів науково-дослідницької роботи відповідно до затвердженої теми.

Формат практики: змішаний, дистанційний, очний.

2. Програмні результати навчання та компетентності; Очікувані компетентності та ПРН

Код освітньої компоненти	Компоненти освітньої програми	ЗК	ФК	ПРН
--------------------------	-------------------------------	----	----	-----

ОК34	Переддипломна практика	ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	СК 01. Здатність до розуміння та використання сучасних теорій, методологій і методів соціальних та інших наук, у тому числі методи математичної статистики та кількісні соціологічні методи, стосовно завдань фундаментальних і прикладних досліджень у галузі соціальної роботи.	ПРН 02. Критично оцінювати результати наукових досліджень і різні джерела знань про практики соціальної роботи, формулювати висновки та рекомендації щодо їх впровадження.
ОК34	Переддипломна практика	ЗК 05. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.	СК 03. Здатність професійно діагностувати, прогнозувати, проектувати та моделювати соціальні ситуації.	ПРН 03. Застосовувати іноземні джерела при виконанні завдань науково-дослідної та прикладної діяльності, висловлюватися іноземною мовою, як усно, так і письмово.
ОК34	Переддипломна практика	ЗК 08. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	СК 09. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців.	ПРН 04. Показувати глибинне знання та системне розуміння теоретичних концепцій, як із галузі соціальної роботи, так і з інших галузей соціогуманітарних наук.
ОК34	Переддипломна практика		СК 16. Здатність упроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.	ПРН 05. Збирати та здійснювати кількісний і якісний аналіз емпіричних даних.
ОК34	Переддипломна практика			ПРН 07. Застосовувати загальне та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних задач та здійснення наукового дослідження.
ОК34	Переддипломна практика			ПРН 14. Визначати методологію прикладного наукового дослідження та застосовувати методи кількісного та якісного аналізу результатів, у тому числі методи математичної статистики.

3. Програма (види, зміст і обсяг завдання (робіт), форма виконання) практики

Зміст і оцінювання практики

1 курс

№	Назва робіт/завдань	Форма звітності (таблиці, графіки, фото-, відео, презентація, тощо)	Кількість балів
1	Ознайомлення з базою практики, метою і завданнями практики, з програмою практики, а також із правами і обов'язками практиканта (практикантки). Проходження інструктажів з техніки безпеки життєдіяльності та охорони праці	Текст	2,5
2	Обговорення та визначення з науковим керівником теми магістерського дослідження	Текст	2,5
3	Розробка дайджесту наукової літератури за вибраним напрям майбутнього дослідження	Текст	15
4	Наведення прикладів оформлення літературних джерел	Текст	10

5	Наведення прикладів цитування	Текст	10
6	Оформлення і подання Звіту про результати практики	Звіт про результати практики	10
7	Участь у підсумковій конференції з переддипломної практики. Захист Залік	Матеріали за результатами практики за підписом наукового керівника	50
Разом			100

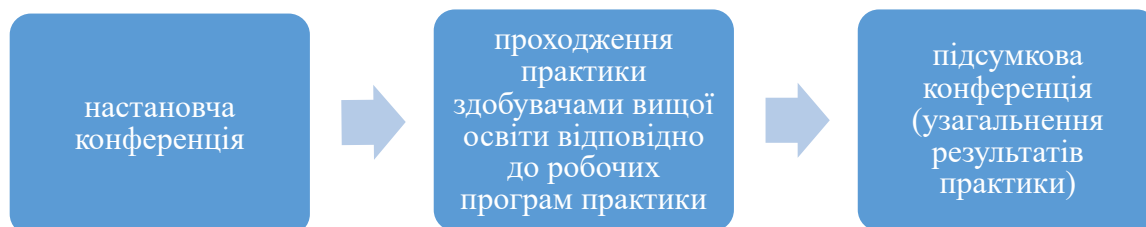
Примітки:

Загальна кількість балів:

-100 балів відповідно до Порядку оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Херсонському державному університеті (наказ 07.09.2020 № 803-Д)

4. Організація проведення практики

Кожна практика включає три етапи.

На першому етапі практики проводиться настановна конференція, на якій:

- завідувач кафедри та керівники розкривають мету та основні завдання практики, знайомлять здобувачів з базами практики, порядком проходження практики, видами робіт, порядком оцінювання, оформлення звітної документації та процедурою контрольного заходу.

На початку практики здобувачі вищої освіти повинні отримати інструктаж з охорони праці в галузі, ознайомитися з правилами внутрішнього трудового розпорядку підприємства, порядком отримання документації та матеріалів.

Методи навчання

У процесі практичної підготовки використовуються такі методи навчання:

- словесні методи: презентація, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія, виконання ситуаційних вправ та обговорення проблемних ситуацій;
- наочні методи: мультимедійна презентація, демонстрація;
- практичні методи: розв'язання практичних та аналітичних завдань, метод проєктування, виконання індивідуальних завдань, тренінг тощо.

5. Методичні рекомендації

Види робіт	Методичні рекомендації до її виконання
Ознайомлення з базою практики, метою і завданнями практики, з програмою	Здобувачі вищої освіти уважно слухають роз'яснення та інструкцію керівника переддипломної практики, чітко й змістовно формують виникаючі питання та адресують

практики, а також із правами і обов'язками практиканта (практикантки). Проходження інструктажів з техніки безпеки життєдіяльності та охорони праці	їх керівнику. Також здобувачі вищої освіти знайомляться з правами і обов'язками практиканта (практикантки), проходять інструктаж з техніки безпеки життєдіяльності та охорони праці.
Обговорення та визначення з науковим керівником теми магістерського дослідження	Здобувачі вищої освіти обговорюють та визначають з науковим керівником тему магістерського дослідження, виокремлюють ключові слова, застосовуючи логіко-семантичний апарат. Терміни, що знаходяться у назві, перевіряються на відповідність сучасному професійному словнику соціальної роботи.
Розробка дайджесту наукової літератури за вибраним напрямом майбутнього дослідження	Здобувачі вищої освіти готують дайджест (стислий огляд) наукової літератури з теми дослідження, узгоджуючи з керівником структуру і обсяг дайджесту.
Наведення прикладів оформлення літературних джерел	Виконуючи дане завдання, практикантам/практиканткам слід проконсультуватися з науковим керівником, оскільки станом на поточний рік діють змінені правила оформлення наукових літературних джерел.
Наведення прикладів цитування	Виконуючи завдання цього пункту, практикантам/практиканткам слід проконсультуватися із науковим керівником, оскільки станом на поточний рік діють доповнені правила цитування наукових літературних джерел.
Оформлення і подання Звіту про результати практики	Звіт про результати практики оформлюється відповідно до діючих у ХДУ вимог і подається керівнику для перевірки.
Участь у підсумковій конференції з переддипломної практики. Захист, залік	Готуючись до підсумкової конференції з переддипломної практики, здобувачі вищої освіти повинні бути готовими до запитань щодо проходження практики, в тому числі – запитань теоретичного змісту від членів залікової комісії.

6. Система та критерії оцінювання, формування підсумкової оцінки

За результатами виконання завдань практики та успішного захисту на звітній конференції, здобувач отримує **підсумкову оцінку**.

Підсумкова оцінка переддипломної практики нараховується за накопичувальним принципом і є сумою таких компонентів:

Розподіл балів за результатами проходження практики

Зміст, завдання	Кількість балів
Поточний контроль	50
Індивідуальне завдання	0-10
Практичні завдання:	
– підготовчі роботи	0-5
– виробничі роботи	0-15

Камеральні роботи: – аналіз даних – оформлення Звіт про результати практики – оформлення звіту	0-8
	0-10
	0-2
Підсумковий контроль	0-50
Захист звіту	0-30
Відповіді на запитання	0-20

Здобувач має право оскаржити організацію та результати проходження практики відповідно Порядку оскарження процедури проведення та результатів оцінювання контрольних заходів у ХДУ (наказ від 07.09.2020 № 802-Д), розміщеного за покликанням: <https://ksu24.kspu.edu/s/TanPg>

7. Вимоги до звітної документації

Звітна документація з переддипломної практики складається з таких частин:

– Звіт про результати практики, оформлений згідно з вимогами, який містить індивідуальний план роботи здобувача на базі практики з позначками про виконання кожного завдання від керівника; відгук-характеристику роботи здобувача від керівника практики;

- звіт здобувача, оформлений згідно з методичними рекомендаціями;
- залікові заходи згідно методичних рекомендацій.

Завдання до контрольного заходу складаються з таких видів робіт:

- виконання всіх видів робіт;
- оформлення звіту про результати практики;
- написання звіту.

8. Підведення підсумків практики

Підведення підсумків та узагальнення результатів переддипломної практики відбувається на підсумковій конференції (на платформі ZOOM з автентифікацією здобувачів), за участі керівників від університету, представників деканату та членів комісії відповідно до Розпорядження ХДУ «Про затвердження складу комісій для проведення заліку».

Звіт та зазначені в програмі практики документи здобувач подає на рецензування керівнику від університету не пізніше ніж за три дні по контрольному заходу (підсумкової конференції). За результатами практики, здобувачі звітують про виконання програми практики та отримані результати практики (виступ 2-3 хв.) розроблені презентації (фотозвіт, відео або медіа-презентація творчого проєкту). Звітна презентація погоджується з керівником від університету та містить відео/фото/скріншоти результатів виконання завдань програми практики.

Після захисту, членами комісії/керівниками від університету/гарантами за бажанням можуть бути поставлені питання (1-2 питання) за результатами проходження здобувачем практики.

9. Перелік рекомендованих джерел

- 1 Бідзюра І. П., Мєлков Ю. О., Грабовенко Н. В. Методичні рекомендації щодо виконання дипломної (бакалаврської) роботи. К.: МАУП, 2019. 38 с.
- 2 Борисова О. В., Знаткова О.М., Кульга О.О., Нікітіна В.В. Соціальна робота з вимушеними переселенцями в сучасній Україні: монографія. К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. 468 с.
- 3 Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>
- 4 Закон України «Про інноваційну діяльність» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
- 5 Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>
- 6 Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
- 7 Мельніков А. С. Якісні методи в соціології: навчально-методичний посібник. Одеса: Фенікс, 2019. 45 с.
- 8 Мітіна С.В. Науково-дослідницька діяльність студентів: навчально-методичні рекомендації до написання курсових та кваліфікаційної роботи. К.: Видавництво Ліра- К, 2020.
- 9 Паламарчук О.М., Коломієць Л.І., Шульга Г.Б., Чухрій І.В. Методичні рекомендації до проходження практики для студентів спеціальності 231 Соціальна робота. Вінниця, 2019. 40 с URL: <http://vspu.edu.ua/content/img/education/prog/met1/m8.pdf>
- 10 Положення про кваліфікаційну роботу (проект) (наказ ХДУ від 09.10.2020 №953-Д) URL: <https://www.kspu.edu/Legislation/educationalprocessdocs.aspx>
- 11 Тулайдан В. Основи наукових досліджень: навчальний посібник. Ужгород, 2017. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/19959/1/%D0%9E%D1%81%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%20%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%85%20%D0%B4%D0%BE%D1%81%D0%BB%D1%96%D0%B4%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D1%8C.pdf>
- 12 Olsson, D., Vahlén, A. Explicit Writing Instruction: A Genre-based Analysis for Developing Scaffolding for Diploma Project Writing. 2021. URL: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1590991/FULLTEXT02.pdf>
- 13 Poulin J., Kauffman S., Sky Ingersoll T. Social Work Capstone Projects: Demonstrating Professional Competencies through Applied Research. Springer Publishing Company, 2021. 350p.
- 14 Royse D. Research Methods in Social Work. Cognella, 2018. URL: https://cognella-titles-sneakpreviews.s3.amazonaws.com/81771-2A-URT/81771-2A_SP.pdf
- 15 Samraj B. Introductions in research articles: variations across disciplines. *English for Specific Purposes*. 2022. №21. P. 1-17. DOI:10.1016/S0889-4906(00)00023-5

Інтернет-ресурси

Інтернет-ресурси

<http://www.rada.gov.ua> Офіційний портал Верховної Ради України
<https://www.president.gov.ua/ru> Сайт офіса Президента України
<https://www.kmu.gov.ua/servicesfilter#categories?category=12> Урядовий портал
<http://www.nbuv.gov.ua> Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
<http://www.nplu.org/> Національна парламентська бібліотека України
<http://www.ukrbook.net> Державна наукова установа “Книжкова палата України ім. Івана Федорова”
<http://www.odnb.odessa.ua/> Одеська національна наукова бібліотека ім. М. Горького
<http://korolenko.kharkov.com> Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленка

<http://www.lib.kherson.ua/> Херсонська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Олеся Гончара
<http://www.kspu.edu/About/DepartmentAndServices/Library.aspx> Бібліотека Херсонського державного університету
<http://www.ukrstat.gov.ua/> Сайт державної служби статистики
<http://www.ks.ukrstat.gov.ua/> Сайт Головного управління статистики в Херсонській області
www.unicef.org – Дитячий фонд ООН Юнісеф
www.terra-futura.com (totem@public.kherson.ua) (Херсонський міський центр молодіжних ініціатив «Тотем»)
ngo mangust@ mail.ru (Херсонський обласний благодійний фонд «Мангуст»)
alex@me.kherson.ua (Херсонський комітет захисту прав і свобод людини ім.Дж.Говарда)
www.selena.kherson.ua/newgener (Молодіжна організація «Нова генерація»)
www.socioprostir.org.ua/htdocs/organization (Херсонський обласний осередок «Ліга соціальних працівників України»)
www.ccf.kiev.ua - Проєкт «Покращення якості соціальних послуг дітям і сім'ям в громаді»